

Anna Murawska

Szkoła wyższa – (r)e-wolucje: kariery akademickie Ogólnopolska konferencja naukowa 4–5 września 2014 roku

Pedagogika Szkoły Wyższej nr 2, 199-200

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Szkoła wyższa – (r)evolucje: kariery akademickie
Ogólnopolska konferencja naukowa
4–5 września 2014 roku

Ostatnie lata to czas istotnych zmian określających warunki uprawiania nauki. Zmieniły się regulacje prawne związane z uzyskiwaniem awansu naukowego, a ocena dorobku naukowego została sformalizowana. Zmianie uległ sposób finansowania nauki. Dotychczasowe reguły zastępują nowe zasady i procedury przyznawania środków na naukę, rozwija się „kultura grantowa”, a od uczonych wymaga się popularyzowania i komercjalizacji wyników badań. Szczególnego znaczenia nabierają kwestie mobilności kadry naukowej, umiędzynarodowienia badań, a także ich interdyscyplinarności. Wyraźnemu zróżnicowaniu uległo respektowanie standardów realizowania kariery naukowej i badań.

Wskazane zmiany dotyczą wszystkich etapów kariery akademickiej: samodzielnej pracy naukowej, etapu podoktorskiego oraz studiów doktoranckich. Na każdym z tych etapów mamy do czynienia z problemami zatrudnienia i oceniania pracowników naukowych, uzyskiwania środków finansowych dla prowadzonych badań, realizacji stażów naukowych. Problematyczne są kwestie relacji w środowisku akademickim i standardy krytyki naukowej. Tęsknota za tradycją i etosem spotyka się z biurokratyczną (nad)kontrolą.

Szczególne oczekiwania związane są z prowadzeniem studiów III stopnia, które między innymi zmieniły sposób przygotowania młodych do prowadzenia badań naukowych. W związku z tym pojawiają się pytania: o status doktoranta (student-adept/naukowiec-profesjonalista/tani pracownik); o cele studiów (nabywanie wiedzy/rozwój wiedzy poprzez prowadzenie samodzielnych badań naukowych/kształcenie elit/przygotowanie kadry akademickiej i badaczy). Sytuacja ta wymaga również rozstrzygnięcia dylematów, które dotyczą między innymi: organizacji i przebiegu studiów (niepowtarzalność, elastyczność vs „ramowość”, „wzorcowość” procesu kształcenia) oraz pracy naukowej (rola opiekuna naukowego, model imi-

tacyjny, transmisyjny/autonomiczny, emancypacyjny pracy naukowej, jakość badań, nauka w stylu pop w kontekście „umasowienia” studiów III stopnia).

Oceny zarysowanych zmian są zróżnicowane, a nawet skrajne. Zmiany bywają określane jako ewolucyjne, rewolucyjne, a nierzadko jako destrukcyjne, zupełnie demontujące system szkolnictwa wyższego oraz naukę.

Biorąc pod uwagę znaczenie zasygnalizowanej problematyki, Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego, siłami członków redakcji wydawanego w Instytucie czasopisma „Pedagogika Szkoły Wyższej”, organizuje ogólnopolską konferencję naukową. Patronat naukowy nad konferencją objął Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, a komitet naukowy tworzą: prof. dr hab. Maria Czerepaniak-Walczak, dr hab. Barbara Kromolicka prof.US, dr hab. Anna Murawska prof. US i dr hab. Janina Świrko-Pilipczuk.

Zapraszamy do namysłu zarówno nad stanem aktualnym, jak i koniecznymi zmianami w obszarze karier naukowych i akademickich, ze szczególnym uwzględnieniem początków tych karier. Warto wskazać najważniejsze pola ryzyka, zagrożeń, działań pozornych, a nawet patologii. Jeszcze bardziej potrzebne jest pokazanie enklaw sensu, obszarów szans i możliwości oraz sukcesów. Dyskusję proponujemy skoncentrować wokół następujących zagadnień:

- współczesne modele kariery akademickiej; wyzwania przemian w nauce a etos akademicki i tradycja;
- prawno-organizacyjne, ekonomiczne i społeczne uwarunkowania karier akademickich: szanse, wyzwania, paradoksy, patologie;
- studia doktoranckie jako pierwszy etap kariery akademickiej i/lub kariery poza akademią.

Zagadnienia sugerowane do poddania dyskusji mają wyłącznie charakter orientacyjny. Zależy nam bowiem na tym, aby dyskusja miała charakter szeroki i otwarty, by oddawała złożoność problematyki, bez dokonywania zawężeń i domknięcia.

Szczegółowe informacje organizacyjne znajdują się pod adresem: goo.gl/XWZk8u.

*W imieniu Organizatorów
Anna Murawska*